

Factsheet Groen Verbindt over de tuin en de buurt

Marian van der Klein, Lisa Wilderink en Leyla Rechtes,
Verwey-Jonker instituut, december 2017

Steeds meer vrijwilligers, steeds meer publiek

Het gaat goed met de 24 groene projecten die het afgelopen jaar open zijn geweest voor buurtbewoners, vrijwilligers en zorgcliënten. Over het algemeen trekken de tuinen die ondersteund worden door het Oranje Fonds, steeds meer vrijwilligers en lukt het ze steeds beter om activiteiten te organiseren waar bewoners uit de wijk en mensen uit de zorg en opvang op af komen. In Amersfoort halen stagiairs van het werkleerbedrijf de buurt zelfs op met een kan koffie in de hand. *“Doordat de leerlingen buurtbewoners meenemen naar de tuin zien ze hoe het daar is en komen ze vervolgens vaker zelf naar de tuin.”*

Ook zorgpersoneel weet de weg naar de tuinen steeds beter te vinden: ze gebruiken de tuin om te lunchen, therapie te geven of ze houden er vergaderingen en bijeenkomsten. De tuin is een plaats van ontmoeting. Lang niet altijd wordt er in gewerkt: mensen drinken er ook koffie, ruiken aan de bloemen, komen knutselen. Ze kunnen er simpelweg buiten zitten of iets over de natuur leren. Toch zijn er ook nog grote uitdagingen voor de projectleiders van de Groen Verbindt-projecten. Die liggen vooral in het bekend maken van het project en het beter, vaker en meer betrekken van de bewoners uit de directe omgeving van de tuin.

Meer PR nodig om project beter bekend maken

Bent u bekend met het project in uw buurt? (N=572)

Bijna de helft van de huishoudens uit de straten om het project heen, blijkt nog nooit van het project gehoord te hebben. Een vijfde weet wel dat de tuin bestaat, maar komt er nooit en wil dat ook niet. Nog bijna een vijfde van onze respondenten weet dat het project bestaat, komt er niet, maar wil er best naartoe. Ongeveer 10% (58 buurtbewoners) is bezoeker van het project en geeft aan er wel eens te komen. Slechts 13 respondenten (2%) van de bijna 600 bevroegde huishoudens uit de straten om de projecten heen zijn actief betrokken bij het project.

Redenen om niet naar de tuin te komen. N=334

Veel directe aanwonende buurtbewoners hebben het te druk met werk of kinderen om naar de tuin te komen. Maar er zijn ook veel respondenten die geen contact willen maken met cliënten van zorg of opvang (zij hebben “geen interesse om het contact aan te gaan”). Bovendien is er een flink aantal dat aangeeft behoefte te hebben aan meer publiciteit over de activiteiten op de tuin of de tuin zelf. Folders, een maandkalender, facebook, tweets en de aanwezigheid op informatiemarkten: het wordt allemaal gewaardeerd door de groep die nu niet komt, maar dat misschien wel zou willen (een vijfde van de bevraagde huishoudens uit de buurt). Projectleiders die denken dat zij al genoeg doen aan publiciteit, kunnen we naar aanleiding van het onderzoek meegeven dat het in dit geval nooit genoeg is. 😊 U kunt nog meer flyeren, reclame maken in huis-aan-huisbladen, of bijvoorbeeld meedoen aan Burendag, NLDoet of de Oranje Fonds-collecte.

Relatief veel kwetsbare vrijwilligers betrokken

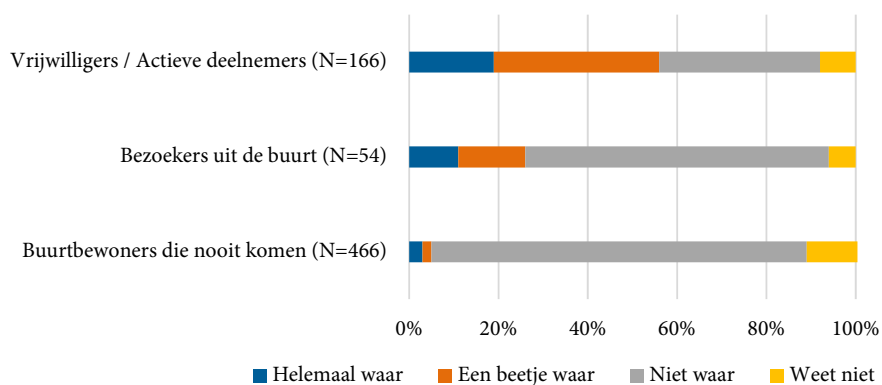
In de groep mensen die wel eens naar de tuin toekomen en die er actief zijn zitten relatief veel mensen die kampen met gezondheidsproblemen. De verzamelde projecten zijn samen goed in het bereiken van kwetsbare mensen met gezondheidsproblemen. Ze bereiken zorgcliënten én ze bereiken relatief veel vrijwilligers met een gezondheidsbeperking (Van der Klein et al., 2017). Vrijwilligers bij de projecten ervaren vaker en meer gezondheidsbelemmeringen dan niet bij het project betrokken buurtbewoners. Als we de buurtbewoners die *niet actief* zijn bij het project, vergelijken met de *actieve deelnemers*, dan zien we dat buurtbewoners zich minder vaak belemmerd voelen op het gebied van geestelijke, lichamelijk of algemene gezondheid; het gaat hier om een verschil van rond de 6% tussen buurtrespondenten en betrokken vrijwilligers.

Beide groepen scoren op ‘ervaren *sociale* belemmeringen bij deelname aan het maatschappelijk leven’ zo goed als gelijk. Dan gaat het om zaken als eenzaamheid, taal & cultuur, financiën en het gevoel ‘er niet bij te horen’. Op die gebieden bereiken de projecten een doorsnee uit de buurt.

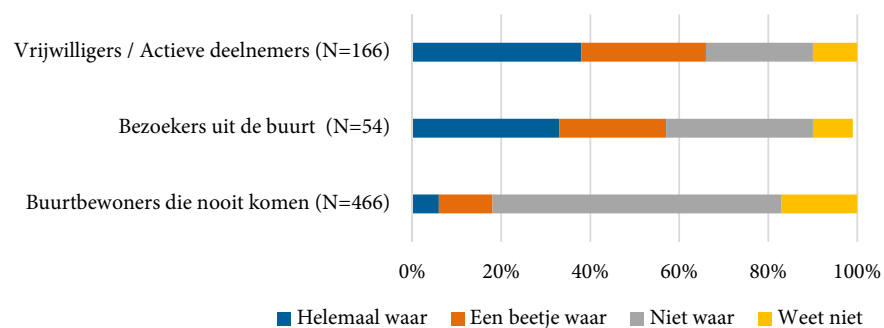
Contact tussen bewoners van zorg en opvang en andere burgers

De projecten van Groen Verbindt zijn belangrijk voor de bevordering van het contact tussen mensen met en zonder beperkingen. De antwoorden op de volgende stellingen laten dat zien: hoe intensiever men bij het project betrokken is hoe hoger de score op de frequentie van iets samen doen of elkaar gedag zeggen.

Sinds het afgelopen jaar doe ik vaker iets samen met de/een bewoner(s) van zorg of opvang

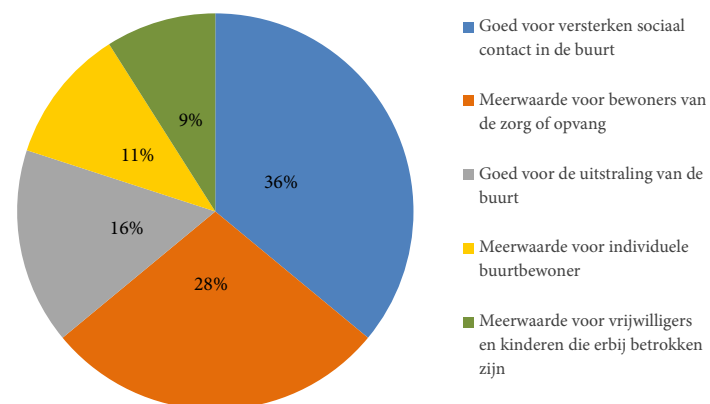
Sinds het afgelopen jaar zeg ik de bewoners van zorg of opvang vaker goedendag

Bij veel buurtbewoners staat deze functie van de tuin niet op het netvlies. Ze denken soms dat het project er vooral is voor de bewoners van zorg en opvang. Zeker wanneer de tuin op instellingsgrond ligt, ligt er een opdracht voor de projectleider om duidelijk te maken dat iedereen welkom is. Bij de projecten die met (ex)-verslaafden werken zijn er daarnaast overlast- en imagoproblemen. Buurtbewoners met kinderen komen niet graag op een plaats waar verslaving en dealers zo zichtbaar zijn.

Veel buurtbewoners zijn positief over de aanwezigheid van het project in hun buurt. De meesten omdat het project goed is voor het versterken van het sociale contact in de buurt. Al staat het eigen plezier ook wel eens voorop: "Mijn vrouw en ik genieten er erg van om daar te zijn".

Buurtbewoners positief over project omdat...

Meer lezen? Marian van der Klein, Meintje van Dijk en Inez van de Wiel, *Groen Verbindt: buurtbewoners en zorgcliënten maken contact via de tuin. Tussenrapportage over de ontwikkelingen bij de B-projecten in 2016*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut, 2017.